

UZAKŞARK Harbi nihayet patladı

japonya kat'i kararını vermiş bulunuyor. Tokyounun nihayet bir gün asırlık ihtirasların sevkile harp kararından kendisini alıkoymayacağı muhakkaktı.

Yazan: ETEM İZZET BENİCE

Ankaradan

Uzakşark vaziyeti, her saat ümitsizliğe doğru adımlarını sıklaştırırken, ansızın patlak verdi. Japonya, İngiltere ve Amerika'ya harp ilân etti. Japon tayyareleri Amerikalıların Pasifikteki en mühim müstahkem üsleri olan Honolulu'ya ve Filipinin merkezi olan Manila'ya saldırdılar. İlk haberlere göre, ağır zayıat da verdirdiler. Şimdi artık Uzakşark içtinabı kabul olamamış bir muharebe durumuna girmiş bulunmaktadı.

Bu durumun evveliyatına şöyle bir göz atalım:

Japonyanın bütün ümidi vaziyetin buhranından istifade ederek ortaya bir yığınlık çıkaracağına güvenerek İngiltere ve Amerikanın kendisini serbest bırakacağıydı. Bir çok hesaplar gibi bu hesap ta yanlış çıktı. Bilakis İngiltere ve Amerika sanki dünyanın öbür uçlarında hiç bir harp hali yokmuşcasına, Japonyanın karşısına çıktılar. Japon taleplerinin bir tekini bile kabul etmedikleri kadar, tam tersine Japonyaya talepler dikte etmiye vardılar. Japonya kendi isteklerinin kabul edilmemesi zorunlu Amerika ve İngiltere'ye karşı tutar halden çıkış ve Amerikan - İngiliz taleplerini kabul edemez vaziyete düşmüştü. Nihayet Japonya kat'i kararını vermiş bulunuyor. Evvelce de iki çıkar yol tahmin ediliyordu:

1 - Vaziyeti olduğu gibi muhafaza etmek ve dünya harbinin sonunu beklemek;

2 - Şimdiden harbin içine karışmak.

Japonya, bu ikinci yolu tercih etmiştir.

Japonların Moskova zaferinden sonra serbestliyecek olan Alman ordusunun muayyen bir çevreye kadar Rus ordusunu attıkları sonu Ortasark İngiliz imparatorluğuna tehdide kalkışması bekleniyordu. Bu da İngilterenin Hindistan, İran, Hazer kıyılarındaki meşgul olmasını ve geniş ölçüde bir kara harbine tutuşmasını icap ettirecekti. İşte böyle bir vaziyette Japonya kendi yükünü hafifletmek üzere cesaretlecek ve fiili muhasamaya geçmekte şimdiki kadar tereddütlü ve sıkışık kalmıyacağı sanılıyordu. Halbuki Japonya, Fransız Hindicini içinde hazırlanmış. Donanması, hava kuvvetleri ekseriyet itibarıyla bu kararlarda ve bu sularda bulunuyordu. İlk baskın hareketinde Amerika ve İngiltereye karşı üstün bir vaziyet muhafaza edebileceğine şüphe yoktu. Moskova'yı kaybetmek vaziyetinde bulunan, bütün imkânları ile Alman ordusu karşısında akıbetini ko-

(Devamı 3 üncü Sahifede)

Japonlar Singapur civarına asker çıkardılar

Singapur bölgesinde İngilizlerle Japonlar arasında müsademe başladı

Singapur, 8 (A.A.) — Malakka'nın Şark sahlinde, Singapur'un 145 kilometre Şimalinde kalan Mersing şehrinde top sesleri işitilmektedir.

Diğer taraftan, Singapur'da ilk hava tehlikesi hali, Pazartesi sabahı, dördü on geçeden beş çeyrek geçeye kadar devam etmiştir.

Japon tayyareleri, şehrin üstünde uğuşur ve bombalar atmışlardır. Aynı zamanda, tayyare karşı koyma topçusu da harekete geçmiştir.

Küçük çapta iki bomba, şehrin merkezine düşmüş, az hasar yapmıştır.

Singapur adasının muhtelif noktalarına daha başka bombalar düşmüş ve patlamıştır.

Singapur, 8 (A.A.) — Japonlar, Sabak'ta karaya çıkkanlar sonra, Kooaburu tayyare meydana doğru ilerlemektedirler. İngiliz küt'aları, karada ve havada Japonlarla çarpışmaktadır.

MALEZYAYA DA ASKER ÇIKARILDI

Singapur, 8 (A.A.) — Resmen haber verildiğine göre, Japon küt'aları Malezyanın Şimaline asker çıkarmışlardır. Ve bir müddetinde olmuştur. İlk olarak saat birde Tayland hududı yakınında Malakka yarımadasının Şimali sahlinde, Katabah'ya asker çıkarılmıştır. Çıkarılan bu askerler püskürtülmüştür. Bunun üzerine, 21 kilometre daha Cenupta S-

(Devamı 3 üncü Sahifede)

Singapur'da 2 İngiliz kruvazörü batırıldı

Londra, 8 (A.A.) — Kolombiya radyosu, Singapur'un Japon tayyareleri tarafından taarruza uğadığını ve iki kruvazörün batıldığını haber vermektedir.

Honolulu'ya ikinci hücum

Vaşington, 8 (A.A.) — Havai valisi Poindeksler, Ruzvelt ile telefonla görüşerek, Honolulu'nun tam üzerine Japon tayyarelerinden murekkep ikinci bir dalga'nın geldiğini haber vermiştir. Poindeksler, şehirde ağır hasarlar ve insanca telef olduğunu söylemiştir.

İLK JAPON TEBLİĞİ

Pasifik'in Garbinde Büyük bir Deniz ve Hava muharebesi oluyor

İki İngiliz zırhlısında yangın çıkarıldı

Tokyo, 8 (A.A.) — Japon Orduları, Başkumandanlığının tebliği:

Pasifik Denizinin Garp kısmında, Japon bahriliyesi İngiliz ve Amerikan birlikleri arasında büyük bir hava ve deniz muharebesi cereyan etmektedir. Düşmanın Oklahama ve Vest Virjinin zırhlılarında yangın çıkarılmıştır.

İngiltere Felenk Hindistanı ve Kanada

Japonyaya harp ilân ettiler

Londra, 8 (A.A.) — Ofi: İngiltere, Japonyaya harp ilân etmiştir.

Vigi, 8 (A.A.) — Ofi'den: Felenk Hindistanı Japonya ile harp halinde bulunduğunu ilân etmiştir.

(Devamı 3 üncü Sahifede)

Bir Amerikan Dritnotu da batırıldı

Berlin 8 (A.A.) — Tokyodan bildirildiğine göre Japonlar Pasifikteki West adasını işgal etmişlerdir.

Havay adası açıklarında vuku bulan deniz muharebesinde 31,800 tonluk Virjinya adındaki Amerikan dritnotu batırılmıştır. 29,000 tonluk Oklahama dritnotu da alevler içinde yanıyor.

Çörcil bugün beyanatta bulunacak

Londra 8 (A.A.) — Bugünkü pazartesi günü saat 15 de her iki meclis toplanacaktır. Parlamente'nin bu hususi iktimamında M. Çörcil'in beyanatta bulunacağı haber verilmektedir.

Amerika Hariciye Nazırı ile son mü-lâkat

Amerikan Nazırına göre Japon cevabı menfur yalanlarla doludur

Neuyork, 8 (A.A.) — Japonlar, dün M. Hull'un Neuyork saatiyle 13.45 te kendilerini kabul etmesini istemişler, fakat 20 dakika geç gelmişlerdir.

M. Hull, Japonları, 20 dakika kadar bekletmiştir.

Murahaslar Hull'un nezdine girdikleri vakit, kendisine 26 Sontesin tarihli Hull notasına, Japon hükümetinin verdiği cevabı tevdi etmişlerdir.

M. Hull, Japon beyanamesini dikkatle okumuş, sonra, M. No-mura ile bütün görüşmelerinde, ne onun, ne de kendisinin bir tek yalan kelime telaffuz etmediklerini söylemiştir.

Japon cevabı hakkında M. Hull demmiştir ki:

Bütün, resmi hayatında, menfur yalanlarla bundan daha fazla dolu ve hakikati bu derece muazzam ölçüde tahrif eden bir vesika asla görmedim. Öyle ki, bu küre üzerinde, herhangi bir hükümet ağzından bunların işitilebileceğini, bugüne kadar kat'iyen tasavvur etmemiştim.

JAPON CEVABI NESREDİLDİ

Vaşington 8 (A.A.) — M. Cordell Hull, kendisi tarafından Japonya'ya verilen muhtırayı ve dün öğleden sonra Amerika hükümetine tevdi edilen Japon cevabını nesretmiştir.

Uzak Şark Harbine ait bugünkü bütün haberler 3 üncü sahifemizdedir.

Bir Japon tayyare gemisi batırıldı

Neuyork, 8 (A.A.) — Bir radyo haberine göre, Honolulu açıklarında bir Japon tayyare gemisi batırılmıştır.

Harp resmen bu sabaktan itibaren başladı

Vaşington, 8 (A.A.) — Tokyo hükümeti, Japonyamın, 8 ilkkânun pazartesi günü saat 6 dan itibaren Birleşik Amerika ve Büyük Britanya ile harp halinde olduğunu ilân etmiştir.

İpek çorap ve diğer lüks maddeler satışının yasak edilmesi istendi

Adalar Parti Kongresinde bu hususta Hükûmete müracaat edilmesi ve geçimi teskil için halka ucuz gıda maddesi tevziinin de istenmesi kararlaştırıldı

Ada kazası Parti kongresi dün Büyükada Parti binasında kalabalık ve münevver bir halkın iştirakile yapılmıştır. Evvelâ kongre reisliğine B. Emin Ali intihap edilmiştir. Bu intihaba teşekkül eden B. Emin Ali kürsüye gelerek nutuk söylemiştir. Mumaileyh; Milli Şef İnönü'nün on yedi yıl evvel Adada istirahatte bulunduğularını zaman, aynı zamanda İstanbul ilk parti kaza kongresini teşkil eden Adalar kazası parti iktimamında fahri reisliği deruhte ederek kongreyi ırşatkar bir nutukla açmış olmalarını şükranla anmış ve o belig nutuktan bazı parçaları okumuştur.

Bilâhare idare heyetinin faaliyet raporunu okumuş, gösterilen mesai takdir edilmiştir. Bundan sonra da dileklerin tesbitine geçilmiştir.

Ada Halkı başka neler istiyor?

gelmıştır. Adaların kongre vasıtasile hükûmetten temennilerini teşkil eden bu dileklerin başında, «ipek çorap», «lüks ayakkabı» ile diğer bilmecile «lüks maddeler» satış ve istihlaklerinin de yasak edilmesi bulunuyordu.

Kongrede bir çok azalar bu dileklerin üzerinde ehemmiyetle durmuşlar ve pasta yasağından mütevellit memnuniyetlerini izhar ederek aynı yasağın bir an evvel ipek çorap, lüks ayakkabı diğer lüks maddeler hakkında da

tatbik olunmasının çok yerinde bulunacağını söylemişlerdir. Bu ara; zamanımızın israf değil, tasarruf anı olduğu, çok parası bulunanların bile herkes gibi gereğince yiyip giyinmesi icap ettiği tebarüz ettirilerek dilek aynen kabul olunmuştur.

(Devamı 3 üncü Sahifede)

Vali bu sabah Ankaradan döndü

Bir kaç gündemberi Ankarada bulunan Vali ve Belediye Reisi B. Lütfi Kırdar, bu sabahki ekspresle şehrimize dönmüş ve doğrudan vilâyete gelmiştir. Vali Ankaradaki işlerini hepsini hallettiğini bir muharririmize söylemiştir. Mumaileyh, daha ziyade yeni işlerle meşgul olmuştur.

Son Tren Kazasının Hazin Blâncosu:

1 Şeftren, 2 Gardfren öldü. 1 Makinist ile 3 kişi yaralandı!

Kayseri - Şefaati arasındaki müsademenin sebebi nedir?

Ankaraya 230 kilometre mesafede bulunan Şefaati istasyonunda cuma gecesi feci bir tren kazası olduğunu dün yazmıştık. Bu hususta aldığımız mütehimin tafsilat şudur.

Kayseriye gidecek olan bir yük treni Şefaati istasyonuna geldikten sonra vagon alıp bırakmak üzere manevra yaptığı sırada Erzurumdan hayvan yükü ile gelmekte olan diğer bir trenle karşılaşmıştır.

Bu trenin makinisti Edip, istasyona yaklaştığı zaman şiddetli bir kar tipişi ve sisli bir havaya

rağmen ileride bir tren olduğunu görebilmiş ve derhal makinenin yolunu kesip frenini sıkıştırdığı gibi düdükle gardfrenlere frenleri sıkıştırma işareti vermiştir. Fakat iki tren arasındaki mesafe ancak yüz metre olduğundan bu tedbir fayda vermemiş ve katar bütün hızı ile öndeki trene çarpmıştır.

Neticede Kayseriden gelen tren-

(Devamı 3 üncü Sahifede)

ÇERÇEVE DÜNYA KIYAMETİ

NECİP FAZIL KISAKÜREK

Savaş, cismi ve hacmiyle dünya harbiydi. Dünderberi ismi ve suuri de dünya kıyametidir.

Mihver hareketlerinin pek sevdiği bir gün olan pazar günü, Japonya, Amerika ve İngiltereye harp ilân etmiş ve Uzak Doğudaki Amerikan sahalarına hüfûl tecavüz etmiştir.

Amerikan Cümhurreisinin Mikado'ya yazdığı mektup, has tasavvur burnunda, ölümden evvel bir oksijen balonu kiran doktorun en son ve en ümitsiz tedbiriydi. Doktorun:

— Ne yapalım, biz her tedbiri aldık, fakat ömrü vefa etmedi!

Demeye ihtiyacı vardı. Nitekim oksijen balonu sulh ve uzlaşma hastasının burnunda kırılır kırılmaz, hasta öldü.

Elveda sulh! Çok iyi adamın, fakat ömrün vefa etmedi.

Japonya ile Amerika ve İngiltere arasındaki kâpısma, harbin sâkile merkezine büyük bir şey ilâve edecek olmamak la beraber, artık savaş, bütün cismi, ismi, hacmi ve gayesile billürleştirilerek bir son inkişaf olmuştur. Bu son inkişafa göre alan, bu son inkişafa mâni o-

lacak anlaşma ve uzlaşma şartlarını asla benimsemeyen devletin Amerika olduğunun, tarih bir gün kaydedecektir.

Bir çok kere yazdığım gibi, Almanlarla İngilizler arasında, ki uzlaşma istidat ve ihtimalinin tek mâni Amerikan'dı. Amerika oynadığı kati mâniâ rolünü, Japonyaya karşı aldığı tavırlarla pek güzel belirtmiş, mihverle demokrasylar arasında anlaşmak ihtimali kalmayınca da Japonya hareketine geçmiştir. Çün müddet uykusundan kalkmış olan Amerikan, bir kere uyandırıldıktan sonra, tekrar uyumaya razı olmaması, belki milli, içtimai ve bilhassa iktisadi menfaatleri bakımından ve kendi zaafiyetinden bahsiydi.

Her neyse, artık olan olmuş ve dünya harbi hiç bir zaman ve mekânda teşekkül edemeyecek bir dehşet sarı altında, dünderberi, ismini almıştır.

Uzak Doğuda parlayan kıvılcım, harbin bugüne kadar her şeyi simsiyah dumanlar altında kararan müphem seccesini aydınlatmış, asla uzlaşmak istemeyen, fakat yerinden kıpırdamayan Amerikayı zorla iş ve hamle sehasına çekmiş, böylece Sovyet Rusya dönemecinden sonra topyekûn mihverle, topyekûn demokrasyları karşı karşıya getirmiştir.

BUGÜN

Haftabaşı Musahabesi

Yazan: Osman Cemal Kaygılı

Fevkalâde güzel olan hafta sohbetini bugün

3 üncü sahife de okuyunuz.

HARP VAZİYETİ

Doneç havzasında muharebe cephesi şimale doğru genişliyor

Libya'da Mihver ordusu şimdi İngiliz sol cenahını mağlûp etmiye çalışıyor!

YAZAN: İHSAN BORAN Eski Bükreş Atasemiliteri

1) Şark Cephesinde: Şimalde, Ladoga gölü bölgesinde bulunan Fin küt'aları, Murmansk demiryolu üzerinde bulunan bir şehri almışlardır. Bu şehir Kikarhu Maeki olup Orenga gölünün Şimaline doğru en ileri köşede bulunmaktadır. Böylelikle Fin ordusu Ladoga gölü doğusuna doğru ilerleyebilecek vaziyete gelmiş oluyor.

Alman tebliğinden anlaşıldığına

göre, Sovyet merkez ordusu Moskova cephesinin bazı kısımlarında muhabil taarruzlarda bulunmuştur. Bu Sovyet muhabil taarruzları püskürtülmüştür. Fakat Sovyet sag cenahında Kalinin — Klin istikametinde yapılan Sovyet muhabil taarruzu biraz ilerlemiş, Alman sol cenahını geri atmıştır. Bu Sovyet muhabil taarruzları neticesinde Alman sol cenahı bir parça gerilemiş, merkez gruplarıyla

cenahı da durmuş. Sovyet hücumlarına karşı müdafaaaya geçmiştir. Böylelikle Sovyet ordusu Moskova müdafaaasını muhabil taarruzlarla uzatmaya gayret ediyor. Arazi terk etmek için Moskova ile Alman ordusu arasında nihayet 60 — 70 kilometre kalmıştır.

Sovyet merkez ordusu bu derinliği muhafaza ettiği müddetce, Moskova

(Devamı 3 üncü Sahifede)

İngilizlere parmak ısırtan Japon casusu

YOKOHAMA

No. 56

Türkçeye çeviren: İSKENDER F. SERTELLİ

Dört gangaster gelmişler, dördü de tüccar kıyafetinde, bir renkte elbise giyorlar

— Çevirdiğiniz filmi, montajı ya-
pıyor. Fakat, şimdiden haber vere-
yim ki, bu film, şimdiye kadar A-
merikada çevrilmiş olan filmlerin
en mükemmeli, en enteresandır.

Purunu yahtı:
— Şirket direktörleri provaları
pek beğendiler. Parçalar birbirine ek-
lenlikte film güzelleşiyor. Tebrîk e-
derim.

— Sizin yüzünüzü ağartabildikleri
seviniyor. Ya bunun aksi olsaydı...
— O zaman diğer işlerde de mu-
vaffak olamayacağımıza kolaylıkla hük-
medebiliriz.

— Su halde mühim bir imtihan be-
raberi, dilinin altında mühim bir şeyler
gizli gibiydi. Söylemek istiyor, galib-
ba cesaret edemiyordu.

— Ne haberler var, Mister Hissö?
dedim. Tokyodan mektup alıyor mu-
sunuz?

— Evet, Bu sabah yeni ve çok müh-
im bir mektup aldım. Ben de şimdi
bundan bahsedeyim.

Hissö cebinden mektubu çıkardı:
— Size taalluk eden parçaların o-
kuyacağım. Lütfen dikkatle dinleyin-
iz.

— Sizi dinliyorum, Mister Hissö!
Okumaya başladı:

«Meksikalı gangsterlerin çok ya-
kında Newyorkta faaliyete geç-
ceklerini haber alıyoruz. Bu faa-
liyet, Newyorktaki yasadışılarımız,
dan birçoğunun kanlılarını akı-
tıyla başlayacaktır. Yokohama der-
hal bu gangsterleri tanımalı ve mu-
kabil faaliyete geçmelidir. Kendi-
sinin yapmağa mecbur olmadığını
dikkatle, emrinize verilmiş o-
lan cellatlarınıza icabeden talimat-
ı verin ve gangsterlerin silah kul-
lanmalarına meydan vermemeye ça-
lırsınız!»

— Hay hay, Mister Hissö! Ben der-
hal hattı ıcap edersem şimdi faa-
liyete geçmeye hazırım. Fakat, bu-
gün kadar Meksikalı haydutları tanı-
madık... İşe kimlerden ve nereden
başlayacağımızı siz aydın ediniz.

— Dine kadar vaziyet belli de-
ğildi. Dün gece Meksikadan dört

gangster gelmiş. (Ditrveet) otele in-
mişler. Bunları teşhis etmek çok ko-
laydır. Zira dördü de zengin tüccar
kıyafetinde ve bir renkte elbise giye-
rek geliyorlar.

— Su halde?..

— Su halde yapılacak iş gayet ba-
sit. Bunlardan en iri ve uzun boylulu-
reislerdir. Onu ancak siz öldürebir-
irsiniz. Diğerlerini cellatlara göster-
ceğim... Onlar vazifelerini yapmakta
geçkinlerdir.

— Haydutların reisi benim hisseme
mi düştü?

— Evet. Çünkü oteledeki odasından
dışarıya çıkmıyormuş. Makinay yapı-
rak bu otele derhal bir işçi sıfatıyla
girmelisiniz!

Mister Hissö fazla bir şey söyle-
medi.

Son ve kat'i direktifini vermişti.

Bundan sonra yapılacak iş bana
aitti.

— Başüstüne, Mister Hissö! dedim.
Madenki Meksikalı gangsterlerin reisi
(Ditrveet) oteledeki odasından da-
şarıya çıkmıyormuş. O halde tensip et-
tiniz şekilde o otele işçi girmeye
gideceğim. Fakat, bu işi otele işçi
olarak girmeden de yapabilirsem...

— Bu sizin zekânıza bırakılmış bir
iştir. Her halde diğer dördü yarına
kadar öbür dünyaya boyliyacaktı.
Cellatlarınıza lazım gelen emirleri
verdim. Şimdi mesele bu haydutların
reisi üzerinde toplanıyor. Çünkü bu
adam Newyorka geldiği gündenberi o-
teledeki odasından dışarıya çıkmıy-
ormuş. Aynı zamanda bu adamın ote-
deki odasında neler yaptığını da öğ-
renecek faydalı olacaktır.

Mister Hissö çok oturmazdı. Kendi-
sine:

— Öğleden biraz sonra faaliyete
gececeğim, makinayı yapıp otele gi-
deceğim akşama veyahut yarın ben
otelde gelip görünürüm.

Dedim. Hissö odamdan ayrıldı.
(Devamı var)

Sahip ve Başmuharrir Etem İzzet
Benice — Nergizat Direktör
Cevdet KARABİLGİN
SON TELGRAF MATBAASI

SİPOİR

Dünkü Kupa Maçlarında

**İ. Spor Topkapıyı, Vefa Kurtuluşu,
Kasımpaşa Taksimi yendi. Süley-
maniye G.gençlerle berabere kaldı**

**G.Saray Ankarada İngiliz Pro-
fesyonellerini 4-2 mağlûp etti**

Dün Ankarada büyük bir hey-
canla takip edilen maçlar yapı-
lırken İstanbulda yalnız Fener
stadındaki kupa kavgasına na-
rına devam edilmiştir.

Günün ilk maçı Süleymaniye
ile Galatagencerler arasında ya-
pılmış iki tarafın gayretine rag-
men birinci devresi golsüz biten
bu oyun üçüncü devreye kadar
Süleymaniye'nin 3 - 0 yenilme-
sile nihayete ermiştir.

İkinci karşılaşma Vefa - Kur-
tuluş arasında oynanmış Vefa
halkın oyunlarıyla mütene-
sip bir gol farkı temin etme-
mişlerdir.

Birinci devresi 2 - 0 Vefa le-
hine biten bu maçın ikinci de-
vresi mütevazın geçmiş ve iki ta-
raf da birer sayı yaptıktan sonra
maç 3 - 1 Vefa lehine bitmiştir.

Üçüncü oyun İstanbulspor
- Topkapı arasında yapılmış İstan-
bulsporlular hâkim oynadıkları
bu oyunun birinci devresinden
4 - 0 galip çıktuktan sonra ikinci
devrede iki taraf da üçer sayı
yapmağa muvaffak olmuşlar ve
maç da bu suretle 7 - 3 İstanbul-
sporluların galibiyetiyle sona er-
miştir.

Haftanın son karşılaşmasını
Kasımpaşa - Taksim takımları
yapmışlardır. Bu maç çok ener-
jik geçmiş ve Kasımpaşalılar bi-
rinci devreyi 2 - 0 bitirmişler-
dir.

İkinci devre çok sıkı olmuş ve
Taksim birbiri ardına iki sayı
yaparak beraberliğe yükseldik-
ten sonra Kasımpaşalılar işi cid-
diye almışlar ve yaptıkları hü-
cumlarda iki gol daha yaparak
maçı 4 - 2 kazanmışlardır.

BEYOĞLU HALKEVİNİN
KIR KOŞUSU

Beyoğlu Halkevi spor komite-
si tarafından tertip olunan kır
koşularının birincisi dün Şişli'de
üç bin ve beş bin metre üzerin-
de yapılmıştır. Üç bin metrelik
mesafe üzerindeki koşuya yetmiş
atlet girmiş ve neticede Raif
(Haydarpaşa) birinci, Adnan i-
kinci Süren üçüncü olmuştur.

Neticede Haydarpaşa takım it-
barile birinci, Kurtuluş ikinci ol-
muştur. Beş bin metrelik koşu-
ya on beş atlet girmiş ve neti-

cede Galatasaraydan Rıza Mak-
sut birinci, Dündar ikinci, Ali ü-
çüncü olmuştur. Takım itibarıyla
Galatasaray birinci, atletik Yıldız
ikinci olmuştur.

BİSİKLET YARIŞI

Sarıyer Halkevi tarafından ter-
tip edilen 42 kilometrelik bisik-
let mukavemet yarışı dün Kefeli
ve Mecidiye köyleri arasında ya-
pılmış ve neticede Hilâlden Alâ-
eddin birinci, Sarıyer Halkevin-
den Soliri ikinci, Topkapıdan
Kadri üçüncü olmuştur.

42 kilometrelik mesafenin dün-
kü 1.041 lik derecesi yeni İs-
tanbul rekorudur.

ANKARADA İNGİLİZLERLE
YAPILAN DÜNKÜ MAÇ

Ankarada 19 Mayıs stadında dün
İngiliz profesyonel takımı ile Ga-
latasaray arasında yapılan maçın
heyecanı hâlâ devam etmektedir.

Havanın müthiş soğuk olmasına
ragmen, stad hımcahing delmişti.
At yarışları dolayısıyla maça saat
13 de başlanmıştır.

Maçın cereyanı şöyle olmuştur:
Oyuna İngiliz hakemi Mister
Lorey'in idaresinde İngilizler baş-
lamıştır. İngilizler ikinci hücum-
larında ve oyunun birinci daki-
kasında ilk gollerini yapmışlar-
dır. Fakat Galatasaraylılar da dör-
düncü dakikada Mustafanın aya-
ğıyla beraberlik sayısını yaptı.

Devrenin 26 ncı dakikasında
İngilizler hücumlarını sıklaştırdılar
ve ikinci gollerini yaptılar.

Devre 2 - 1 İngilizlerin lehine
bitti.

İkinci devrenin, 12 ncı dakika-
sında Mustafadan Gazanfer ge-
çen bir pası genç sporcu güzel bir
şutla İngiliz kalelerine soktu. 13
üncü dakikada da Cemil'in bir
şutu ile üçüncü gol yapıldı.

27 inci dakikada Galatasaray-
lılar yeniden İngiliz kalelerine
indiler ve Gazanfer aldıkları pası kuv-
vetli bir şutla gole çevirdi.

Devre bitti, bu suretle Gala-
tasaraylılar 4 - 2 İngiliz takımı-
nı mağlûp etti.

Şehir tiyatrosu
İstiklal caddesinde
Komedî kısmında
Bu akşam saat 20.30 da
SAADET YUVASI

Milli Piyango

1942 YIL BASI

1000000

Talih Postası
GELİYOR!

BİLETLERİNİZİ ALINIZ!

RADYO

8 1. ci kânun 1941

18.00 Program ve Memleket Saat Ayarı.

18.03 Müzik: Radyo Dans Orke-
strası.

18.50 Müzik: Fasil Hey'eti.

19.30 Memleket Saat Ayarı ve Ajans
Haberleri.

19.45 Serbest 10 Dakika.

19.55 Müzik: Karşık Şarkı ve Tür-
küler.

20.15 Radyo Gazetesi.

20.45 Müzik: Bir Halk Türküsü Öğ-
reniyoruz: Haftanın Türküsü:
Türkü.Ördek isen göle gel,
Şahin isen ele gel;
Eğer yârım gelmezse
Yalvar yakar al da gel.

21.00 Ziraat Takvimi.

21.10 Müzik: İstanbul Eski Kan-
lı ve Kır Türküleri.

21.30 Temsil Kingfil Ailesi.

21.45 Müzik: Radyo Sinfoni Orkes-
trası (Ser: Ferid Alnar)22.45 Memleket Saat Ayarı ve Ajans
Haberleri; Ziraat, Esham -
Tahvilât, Kambyo - Nüket
Borsası (Fiyat).

22.45 Müzik: Dens Müziği (Pl.)

22.55/23.00 Yarınki Program ve
Kapanış.

Tiyatro tenkidleri

Müthiş Aile

(2 inci Sahifeden Devam)

men cemiyet ahlâkının yasak saydığı
sevgisini yenemeyip kendini zehir -
liyen hasta ruhlu, hasta yürekli bir
anne, herkes tarafından aldatılan bir
genç kız... Böyle müthiş bir aile var
mıdır? Yoktur demek kavli mücer-
rette kalır; vardır diyip böyle bir
silenin iç yüzünü meydana çıkarmak
da lissandantalizma mücricilerinin
medenî cesaretine bağlıdır.

Eserin adaptasyonu muvaffıktı. Esa-
sen konu ve duygular hem millet-
lerarası hem de ne'vî şahsına mün-
hasır olduğundan Türkiyelileşmesi çok
güç değildi. Ancak nakli muhakkak ki,
anay Türkiyelileşmek hayli zor-
mustur. A. H. Akdemir'in bu yorğun-
luğuna karşılık, temsil adaptasyonu
hiç de uygun değildi. Coteau'nun a-
şırınlığını, bizdeki kötü körtüne erkek
evlat düşkünlü olup, oğulların ev -
lenmesine bir türlü rıza göstermeyen
anaların ancak ölümlerinden sonra
gözleri açıldığını söylemek, çocuğun
alacağı kızın kötülüğünü ıleri sür -
dürmek isteyen bir eda takmarak
adapte edilmiş olan «Müthiş aile»
göyle böyle ananın oğluna beslediği
sevda biraz tıdıl ediliği için oluncak
ki, bizim sahnedeki de, ana oğulun
sevgileri, koklaşıp öpüşmeleri, ko-
yun koyuna yatmaları kaldırılarak,
diğer kısımları tam Paris üslubu ile
oylandı.

Ruhu ve vücudü hastalıklı ana ro-
lünde Neyire Neyir bir harikaydı, fakat
A. H. Akdemir'in Melihâsi değil,
Coteau'nun kahramanıydı. Saizye de
evlenmeden ihtiyarlamış Fransız kız-
ının göyle böyle taklidiydi, koca ve
baba rolünde Galip Arcan Saizyeden
farksızdı. Adaptasyona Betül rolünde
Cahide Sonku, Nedit rolünde Suavi
Teddı yunuslardı. Üst katı bir mü-
cellit evi olan kütüphaneli, munta-
zam, temiz odaları rağmen Cahide
Betüldü, Suavi de sahnelerinde yeni
esen bu acayip ve yabancı hava or-
tasında Nedit kalmasını bildi, bu belki
de Coteau'nun kahramanı olma-
sını bilemediği içindir.

«Müthiş aile» nin temsili, Moliere'
in «Kibarlık budalası» temsiliinin
tam zıddı bir temsil oldu. Fransız
«Kibarlık budalası» tercüme olduğu
halde komedi kısmında ne kadar ma-
halli temsil edildiyse, mahallileştiril-
miş olan «Müthiş aile» de sahnemiz-
de o kadar Fransız kaldı; fakat buna
ragmen mariz bir ruhun canlı timsali
Neyire Neyir «Müthiş aile» nin unu-
tulmaz kahramanı diye anılacak ve
«Müthiş aile» muvaffakiyetin büyük
bir kısmını bu büyük kadın san'atka-
rımıza borçlu kalacaktır.

Satılık
Otomobil

1940 model, beş kişilik Deluks,
Ponçiyak marka, üç ay hususide
kullanılmış bir otomobil satılıktır.
İsteklilerin Nuruosmaniyyede nu-
mara 54 Bay Tecceddin veya Vah-
dettine müracaatları.

● TAKVİM ●

Bumî 1287 K. asım Hicri 1360
11. TESHİR 31 ZİLKADE 19

Yıl 941 Ay 12 Vassat 31 Vassat 31
B. Kânun 7 12 G. 2 31
12 05 Ö. 7 23
14 23 İkinci 9 47
16 40 Akşam 12 00
18 19 Yıl 1 138
Pazarlesi 5 27 İkinci 12 46

Balkan Deniz Harbini Nasıl Kaybettik?

Yazarı: RAHİM YAĞIZ

No. 29

**Amiralin saatler geçtikçe sükûneti ye-
rine geliyordu, hatta neşelenmişti de**

nun yaralanmasından ibaret ol-
duğu arz olunur.

6 Kânunuevvel 329
Yevmi cuma

Donanma Kumandanı Vekili
Miralay
Osman Ramiz

Şifreler yerlerine çekilirken,
Çanakkale'den gelen ve tabyalar-
la mevkii müstahkem kumandan-
lığundan gönderilen tebrîk hey-
etleri Amiralin huzuruna çıkış-
lar, tebrîklerini arz ediyorlardı.

Amiral Ramizin saatler geç-
tikçe sükûneti yerine geliyordu.

Bir müddet Rauf kaptana atıp
tutuktan sonra «İnce neşesini ıkd-
sap eden Ramiz Bey zafer neşe-
siyle sabahki olanları hoş gör-
müştü, hattâ Barbaros suvarisi
Remzi Beyin, emir verdiği halde
efradın yorgunluğunu ve açlığı
ni bahane ederek takibe çıkmayı-
şını bile unutmuştu.

Halbuki, Rauf Beyin hücum
etmeyişi bir hata ise Remzi Be-
yin takipten imtina edici idamı
müstelzim ve askerlikle bilhassa
harp halinde bulunan bir kuvve-
tin kumandanlığına telifi im-
kânsız bir hareketti.

Çünkü:

Rauf Beyin kumandasındaki
müstakbel filotilla, komodor ge-
misinden verilen «hücum» işare-
tini görmemiş olabilir... Çünkü
filotillada harp eden zirhlî fır-
kanın iskele bordasından hemen
beş yüz metre uzakta, sahille do-
nanma arasında ve ateş altında
bulunduğu için hem kendini
müfâa hem de harp vaziyetini
tetkik ile mesguldür. Bu vaziyet
karşısında ilk işaretlerin görül-
memesi tabii kabul edilebilir.

Saniyen müstakbel filotilla ken-

dişi için bir fırsat olan bu hü-
cum, Amiralin işaret vermesine
meydan bırakmadan, tarassut et-
tiği düşman gemisinin vaziyet-
ini görünce kendi şahsî teşebbü-
sü ile başarıya koşmaya mec-
bur ve bunu yapmaya muktedir-
dir. Binaenaleyh hücum etme-
mesinde veya hücumda taallül
göstermesinde mâkul bir sebep
olmadığına ve Rauf Beyin gözü-
nü budaktan sakıymıyan, acar
bir denizci olduğuna göre, Ramiz
Beyin bilhassa bu nokta üzerin-
de durması ve...

— Eğer filotilla verdiğini iş-
aretle hücumu geçse, düşman ko-
modor gemisine bir kaç torpido
hücumu yapsa imha veya esaret-
ten birini tercih etmek mecburi-
yetinde kalacak olan Averof bir
zafer yadigarı olarak Türk ba-
riyasetinin şanını yükseltecek bir
ganimet haline girecektir.

Demesi pek yerinde olmayan
bir söz tarzıdır...

Filotilla hücumu geçtikten
sonra için düşman gemisine üç
yüz metre mesafeye yaklaştığı
halde torpidolarını atmaması ve
Boğaza dönmüştür? Herhalde
bu hareket boğusa değildir...

Eğer filotilla komodorunun hü-
cum niyeti olmasa veya bu hare-
ketin zamanı geldiğini kestire-
me hücumu kalmaz, daha bekle-
di. Hücum başladıktan sonra,
hedefe üç yüz metre kadar so-
kuldugu halde torpidolarını at-
mamak ya cinnet tezahürü, ya
hut vatan ihaneti addolunabilir
ki bunlardan ne birinci ihtimal
ne de ikincisi Rauf Bey'e isnat o-
lunamaz.

(Devamı Var)

RADYOLİN

İLE SABAH, ÖĞLE VE AKŞAM

Her yemekten sonra günde üç defa muntazaman
dişlerinizi fırçalayınız.

Devlet Denizyolları İşletme Umum Müdürlüğü İlanları

8 1. İncikânundan 14 1. İncikânına kadar

Muhtelif hatlara kalkacak vapurların isimleri, kalış
gün ve saatleri ve kalkacakları rihimlar.

Karadeniz hattına — Pazartesi 17 de (Güneysu), Perşembe
17 de (Ege) Galata rihimından.

Bartın hattına — Cumartesi 18 de (Anafarta) Sirkeci
rihimından.

NOT: (İşari ahire kadar haftada bir
posta yapılacaktır; Ve bu posta in-
boluya kadar gelecektir.)

İzmit hattına — Perşembe 8 de (Ülgen) Tophane
rihimından.

(İşari ahire kadar haftada bir posta
yapılacaktır.)

Mudanya hattına — Pazartesi, Salı 9.50 de Çarşamba
Perşembe Cuma 16.00 da (Mazrak)
Cumartesi 14.00 de (Trak) Pazartesi 8.30
de (Mazrak) Galata rihimından.

Bandırma hattına — Pazartesi, Çarşamba ve Cuma 8.00 de
(Trak). Galata rihimından. Ayrıca
Çarşamba 20.00 de (Bursa) ve Cu-
martesi 20.00 de (Sâadet) Tophane
rihimından.

Karabiga hattına — Salı ve Cuma 19.00 da (Seyyar) Top-
hane rihimından.

İmroz hattına — Pazar 9.00 da (Bartın). Tophane
rihimından.

Ayvabık hattına — Çarşamba 12.00 de (Mersin) Cumar-
tesi 12.00 de (Bursa). Sirkeci rihim-
ından.

İzmir Birinci Sür'at — Pazar 16.00 da (İzmir). Galata rihim-
ından.

İzmir İkinci Sür'at — Perşembe 13.00 de (Kades). Galata
rihimından.

NOT:
Vapur seferleri hakkında her türlü malûmat aşağıda telefon nu-
maraları yazılı Acentelerimizden öğrenilebilir.

Galata Baş Acenteliği — Galata rihimını, Limanlar
Müdürlüğü binası altında. 42363
Galata Şube — Galata rihimını, Mıntıka Liman Reis-
liği binası altında. 40138
Sirkeci Şube — Sirkeci, Yolcu Salonu. 22740

TÜRKİYE CUMHURİYETİ

Ziraat Bankası

Kuruluş Tarihi: 1883

Sermayesi: 100,000,000 Türk Lirası

Şube ve Ajans adedi: 265

Ziraî ve ticari her nevi banka muameleleri

Para Biriktirenlere

28.800 Lira İkramiye Veriyor

Ziraat Bankasında kumbaralı ve ihbarsız tasarruf hesaplarında en
az 50 lirası bulunanlara senede 4 defa çekilecek kur'a ile aşağıdaki
plana göre ikramiye dağıtılacaktır.

4 adet	1.000	Liralık	4.000	Lira
4	500	2.000	2.000	2.000
4	250	1.000	1.000	1.000
40	100	4.000	4.000	4.000
100	50	5.000	5.000	5.000
120	40	4.800	4.800	4.800
160	20	3.200	3.200	3.200

DIKKAT: Hesaplarındaki paralar bir sene içinde 50 liradan
aşağı düşmüyenlere ikramiye çıktığı takdirde % 20 fazlasile verile-
cektir. Kur'alar senede 4 defa: 1 Eylül, 1 Birincikânun, 1 Mart
ve 1 Haziran tarihlerinde çekilecektir.